

CARTA OBERTA ALS MEUS GERMANS/ES D'AMÈRICA LLATINA

JOAN CHITTISTER

Eire, Estats Units

Benvolguts germans i germanes d'Amèrica Llatina:

Us escric com a ciutadana de l'Imperi, que, com vosaltres, tracta de sobreviure en un món que no hem fet nosaltres, que no és com ens agradaria. Jo, i moltes/molts com jo als EUA, ens sentim nosaltres mateix@s com a estranys en una terra estrangera.

Sóc una entre molts nord-americans, el cor de la qual transcendeix les fronteres nacionals dels EUA, i l'ànima de la qual veu Déu treballant a tot arreu, en cada persona, en idiomes i litúrgies distintes de la meua.

Sóc una d'aquelles la ment de la qual sent vertigen en veure un planeta que s'ha fet obscenament ric per a alguns i pecaminosament pobre per a altres. M'estremeixo davant el pensament de segments sencers del planeta que són engolits per l'avarícia de les corporacions internacionals ajudades i consentides pel poder dels governs que hi estan al darrere. M'adhereixo als grups que es baten per detenir el tanc dels EUA i visc amb la frustració del nostre fracàs.

Pateixo per aquelles persones del meu país a qui es roba immisericordiosament fins i tot el seu aliment perquè les corporacions dels EUA puguin obtenir beneficis de forma obscena, puguin acumular beneficis furtant-los de les butxaques de la gent que ha treballat intensament tota la seva vida i que al final és abandonada per la seva pròpia gent.

Sobretot, ploro pel fet que tanta bona gent aquí, en el país dels gegants benintencionats però somnolents, no vegin res d'això.

El poble dels EUA és bo, treballador i generós, i des de la segona guerra mundial se li ha ensenyat a definir-se a si mateix messiànicament. El que no se'ns ha ensenyat és a ser autocrítics. Havent denunciat tan rabiosament la falta de respecte per la humanitat a Alemanya, havent bloquejat l'absorció d'Europa en un imperi germànic, la pretesa assimilació d'Àsia en un altre imperi japonès, i havent detingut les pretensions de la Itàlia feixista a Àfrica, arribem a considerar els nostres valors com a impertorbables en el temps. No arribem a adonar-nos que el poder que derrotem d'entre les forces del mal a Europa, podria finalment haver intoxicat el

sentit de la nostra pròpia identitat col·lectiva, podria haver confós la nostra pròpia bondat i haver fet tancar els ulls, com a poble, al mal latent del nostre propi èxit.

Quan un poble està imbuït per la idea que és inexpugnablement gran i bo, és impensable l'autocrítica. En conseqüència, allò que donem per descomptat sobre la natura del nostre sistema pot estar a anys-llum de distància de la realitat de les nostres vides.

Als EUA, els nord-americans donen per descomptat certs absoluts inqüestionables.

Els nord-americans creuen, amb la ingenuïtat dels nens, que mai han ferit ni danyat ningú, malgrat la nostra història de segregació i d'expansió territorial cap a l'Oest, que va destruir les cultures indígenes, va violentar les seves terres i va desmoralitzar els seus pobles.

Estan segurs en la seva certesa que els nord-americans han fet que el món sigui millor per a tots, malgrat la nostra història d'explotació econòmica dels recursos mundials, i de l'explotació de la dona i dels nens, a tot el món, en treballs inferiors i amb salaris d'esclavitud.

Estan segurs que la premsa nord-americana és l'única premsa lliure del món, a pesar del fet que va costar anys que se'ns informés com a poble que el nostre govern havia mentit per ficar-nos al Vietnam, o que, en el millor dels casos, el llançament de la segona bomba en Nagasaki va ser purament experimental, i que -com pot saber qualsevol persona amb sentit comú, donat el fracàs dels inspectors de l'ONU a trobar quelcom que sigui una amenaça militar d'importància a Iraq- una informació de deu anys endarrere no és informació vàlida en absolut. En el millor dels casos, és una excusa per fer el que ja s'ha decidit fer, amb o sense la informació necessària per justificar una invasió d'una nació sobirana.

I ara se'ns diu que la raó per la qual el poble està resistint la nostra incursió a Iraq és perquè *ells* -sigui qui sigui el *ells* de torn- són *diabòlics, bàrbars, i enemics de la llibertat*.

És una situació trista i lamentable veure-s'hi enmig, quan som ciutadans d'un país que t'han ensenyat que és una de les democràcies més autèntiques del món.

Se'ns ha alletat amb respostes que no tenen res a

veure amb les qüestions reals, ja que moltes de les veritables qüestions estan fora d'aquest país. Preguntar no és una característica nostra perquè encara funcionem amb les velles respostes.

La veritable qüestió és: com és que les masses de gent a tot el món que treballen per a les mateixes corporacions que abans van fer rics els ciutadans nord-americans, encara estan en la misèria. La vella resposta que ens hem donat a nosaltres mateixos durant generacions és que, a diferència de nosaltres i dels nostres avantpassats immigrants, aquestes masses de gent no treballen tant com nosaltres.

No aconseguim adonar-nos que fins i tot en aquest país les classes de treball que van fer econòmicament estables els nostres avantpassats, majoritàriament analfabets i sense formació -minería, petites granges, escombriaires, construcció de carreteres i bandes de muntatge a gran escala- no existeixen ja en aquesta nova generació. Les carreteres estan fetes, les mines estan tancades, les granges han estat convertides en agronegocis i les màquines escombren els carrers i renten els plats -ja no ho fan les persones. Fins i tot les bandes d'acoblament han donat pas a les manufactures mecanitzades. La tecnologia crearà una subclasse permanent, i la resposta que donem als pobres és enderrocar el sistema del benestar i dir-los que s'espavilin per trobar un treball en economies que no tenen res per a ells.

La pregunta és: per què la meitat del món està famèlica, mentre com a nació tenim els diners i els mitjans per derrotar la fam de la faç de la terra? La resposta que solem donar és que els EUA donen més diners en ajuda externa que cap altra nació sobre la terra.

No obstant això, dels 22 països del món que proporcionen major ajuda, els EUA ocupen l'últim lloc en ajuda exterior per capita i la major part d'aquesta ajuda és militar, no per a l'agricultura. Els ciutadans dels EUA, no obstant això, s'entesten a creure que ocupem el número u de la llista. El cert és que nosaltres encara no hem començat a donar el que la gent realment necessita.

Heus aquí la qüestió: Per què a tot arreu les corporacions destrueixen les terres indígenes, deixant abandonats els pobres de tota la terra a mercè de la seva sort, dormint al ras, sense latrines, doblegats sota la calor del sol, recol·lectant el que els blancs no recol·lectarien? I en una nació que sense ells es trobaria sense els serveis servils bàsics, per què el govern no els dóna seguretat mèdica, protecció legal contra els abusos, drets civils? No és aquesta una esclavitud moderna? No és això un colonialisme econòmic? I si això

és així, per què el poble més lliure del món no ho veu? La resposta que solem donar és que aquesta gent no s'ha preocupat per desenvolupar els seus propis recursos...

Nosaltres ens oblidem que només aquest país posseeix, acapara o consumeix les dues terceres parts dels recursos del món, recursos que d'una altra manera podrien ser utilitzats per al desenvolupament de les altres nacions.

La qüestió real és: Quina responsabilitat tenen les elits del món vers els pobles del món de què depenen per obtenir i acumular les seves riqueses? La vella resposta fa tuf a un individualisme rabiós: «si els altres pobles volguessin fer-se realment rics, ho aconseguirien», o a ressò pesat de l'ètica protestant de treball: «Déu beneeix el bo», o l'arrogant seguretat que ens dóna un equivocat estereotip de la ignorància estrangera.

«Nosaltres hem aconseguit -vaig assenyalar un dia en una conferència- exportar les nostres indústries, però sembla que encara no hem vist la manera d'exportar el nostre sistema de salaris, les nostres plans de pensions, les nostres vacances pagades, o la nostra assegurança mèdica». Un negociant present a la sala es va enfurismar per la mera insinuació crítica a les pràctiques comercials dels EUA en el món. «Potser no viuen millor amb el treball que els donem que sense ell?» va contraatacar. «Deixi'm que li respongui clarament -li vaig dir-. Vostè vol dir que viuen millor amb la nostra injustícia que sense ella?». I la seva resposta va ser que nosaltres no podem fer més perquè «salaris més alts no serien justos per a aquesta gent en aquella cultura» Com si casa, vestit i calçat per als nens no fossin propis de qualsevol cultura.

La qüestió és: Com pot ser que un país que sosté que actua sota l'imperi de la llei rebutgi amb impunitat acceptar la llei internacional, faci dels abusos dels presoners una tàctica militar, ensenyi la tortura a altres nacions en la tan pregonada Escola de les Amèriques (rebatjada com a "Institut d'Operacions de Seguretat de l'Hemisferi Oest" per esterilitzar el seu intent)? Com és possible que desafii així la comunitat internacional rebutjant de reconèixer el dret d'un tribunal militar internacional a jutjar també als nord-americans per crims de guerra?

La resposta és que nosaltres som prou rics, prou grans i prou poderosos com per ignorar la llei internacional. La resposta és que nosaltres diem que altres pobles són el mal. Nosaltres qualifiquem la

resistència no armada de les nacions pobres com a terrorisme perquè va dirigida contra la població civil. No obstant això, al mateix temps, nosaltres patrocinem el terrorisme d'Estat -amb tot el seu «impacte i intimidació»- que al mateix temps que mata civils, danya infraestructures, governs i malmet la cultura d'un poble durant generacions i generacions.

Hem de deixar de fomentar l'odi dels guerrillers del poble, i començar a preguntar-nos a nosaltres mateixos per què els nens van ballar als carrers de Pakistan quan van caure les torres bessones de Nova York.

Hem de construir un món basat en la igualtat, no en les nostres noves Legions Estrangeres.

Hem de construir un món on la frustració no sigui excusa per al terrorisme.

Hem de començar admetent que encara que el terrorisme no té justificació, molt sovint té una seriosa explicació. La guerra justa només pot donar-se entre nacions d'igual poder. El terrorisme és el que ens cau damunt quan el poderós descarrega la seva gran i contínua injustícia sobre el feble.

Per sobre de tot, hem de recordar que de les 24 nacions bombardejades per EUA després de 1946, cap d'elles ha desenvolupat o mantingut un sistema democràtic com a resultat del bombardeig.

Estem en un planeta ple de diferències, una santa Torre de Babel planejada per Déu per ser consciència i companyia, suport i signe de veritat per a cadascú. Només el respecte mutu d'aquestes diferències podrà portar pau, justícia, comunitat internacional. Si existeix això que s'anomena «guerra justa», amb els armaments d'avui capaços de destruir la terra, només podria donar-se entre nacions amb igual poder.

Aleshores, quina és la resposta que cal donar davant de l'augment d'aquest «nou imperialisme» i a l'amenaça del «nou Imperi»?

La resposta has de ser tu. I jo. Els governs estan o confabulats o atemorits. Els rics del meu país estan manipulant, comprant, pressionant els rics del teu país. Per tant som tu i jo els que hem de fer front comú.

Es tracta d'un imperi al qual no falta cor. Però és un imperi sense perspicàcia. La gent ens escoltarà si tu i jo la cridem.

És un imperi que al qual no falta consciència. Però és un imperi sense informació mundial real. A la seva gent, li cal saber el que s'està fent en el seu/el nostre nom, i ho han d'escoltar de nosaltres cada dia, de totes les maneres possibles. No hem de tenir por de parlar. Només hem de tenir por de convertir-nos en allò que odiam.

És un imperi al qual no falta ànima. És un imperi que

no té la més mínima idea que els seus ideals, com la llibertat personal, la independència econòmica, la tolerància religiosa... poden ser sants, però la implementació d'aquestes idees està impulsada de forma narcisista. El poble dels EUA ha d'arribar a entendre que el que és bo per a nosaltres no és necessàriament bo per a la resta del món. El que volem -«fruitetes a l'hivern i calçat barat tots els temps»- no ens pertany necessàriament tret que estiguem disposats a pagar als que ens donen aquests productes el que de fet és just.

No tenim el dret a tenir el que desitgem tret que estiguem disposats a pagar el que els altres es mereixen.

Hem d'unir-nos, tu i jo, i resistir, parlar, dir la veritat, compartir la nostra experiència, exigir el que ens és degut.

Hem de dir «no» a aquest Emperador, per descomptat, però -encara més important que això- hem de portar aquest clamor a la gent dels EUA les pròpies vides de la qual estan en perill perquè el seu govern té per Déu el petroli, per santuar els diners, i per credo la religió civil dels EUA.

Finalment, tu i jo no ens podem separar. No hem de permetre que ells ens facin enemics. Junt amb Jesús de Natzaret, hem de fer el camí a Jerusalem, deslligant amb l'esperança els morts, fent que els cecs vegin, alliberant les dones perquè proclamïn la resurrecció, guarint aquells homes que han estat paralitzats pel sistema i per tant «mai no han pogut estar dreçats en les seves vides».

Aquesta és la nostra «agenda» per al 2005.

Aquesta és l'única resposta al Nou Imperialisme: No hem d'assentir a saludar aquest emperador, a qualsevol emperador, el regnat del qual desafii el Regne de Déu, sota cap pretext, i per raó de l'Evangeli, per raó del món.

